

ΕΤΟΣ 53ον

13 Μαρτίου 2005

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 11 (2702)

ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΤΗΣ ΖΗΛΟΥΠΙΑΣ

«...μή ξριδι και ζήλω»

Τά ανθρώπινα πάθη είναι άμετρητα, όπως άμετρητες είναι και οι ενέργειες του διαβόλου που τά γέννησε. Ανθρώπινο πάθος είναι η υπερηφάνεια, τό ίδιο και η φιλαυτία, τό ίδιο και η φιλαργυρία κ.ά. Ένα όμως από τά κυρίαρχα πάθη της ζωής μας είναι και ο φθόνος ή, όπως συνηθίζουμε νά τό λέμε, η ζήλια. Σήμερα που είναι Κυριακή της Τυρινής ο άπ. Παύλος μας προτρέπει νά αποφεύγουμε νά ζοϋμε μέσα στην άσωτία και μεταξύ άλλων λέγει και νά αποφεύγουμε και τό πάθος της ζήλιας «...μή ξριδι και ζήλω» (Ρωμ. 13,13).

Τό πάθος της ζήλιας

Μέσα στην άγία Γραφή πολλές φορές γίνεται λόγος για τό πάθος αυτό. Άς αναφέρουμε μερικά δείγματα χωρίων. Ο Άπόστολος Παύλος τούς ανθρώπους, που έζησαν πρό Χριστού, γενικά τούς ονομάζει «μεσοτός φόνου και φθόνου» (Ρωμ.1,29). Άκόμη στην πρόσ Φιλιππησίους έπιστολή γράφει πως μερικοί κηρύσσουν τό Χριστό όχι από καθαρά ελατήρια, αλλά για προσωπικούς λόγους· «Τινές μόν και διά φθόνον και ξριν, τινές δέ και δι' ευδοκίαν τόν Χριστόν κηρύσσουσιν» (1,15). Τό Ευαγγέλιο ακόμη μας λέγει πως οι Γραμματείς και οι άρχοντες παρέδωσαν τόν Ίησοϋ νά φονευθεί έξαιτίας του φθόνου· «Τίνα θέλτε αποηύσω υμίν; Βαριαβάν ή Ίησοϋν τόν λεγόμενον Χριστόν; ήδει γάρ ότι διά φθόνον παρέδωκαν αυτόν» (Ματθ. 27,17-18), είπε ο Πιλάτος στους Ίουδαίους. Επίσης ο Σοφός Σειράχ γράφει πως ο φθονερός οφθαλμός όθα τά θέλει λειψά, ακόμη και τά υλικά αγαθά· «οφθαλμός πονηρός φθονερός επ' άρτω και έλληπιής επί της τραπέζης αυτού» (Σοφ. Σειράχ 14,10). Ο δέ Σοηομών ακόμη τονίζει πως «φθόνω δέ διαβόλου θάνατος εισήληθεν εις τόν κόσμον» (Σοφ. Σοφ. 2,24) κ.λπ.

Εάν προσπαθούσαμε νά δώσουμε έναν όρισμό για τό φθόνο θά λέγαμε τά εξής. Ο Μ. Βασίλειος αναφέρει πως είναι ολεθριώτατο πάθος, που γεννιέται μέσα στις ψυχές των ανθρώπων και τό όποιο δέν βλάπτει τόσο τούς άλλους ανθρώπους, όσο τόν ίδιο τόν άνθρωπο, που φθονεί. Ο Άντίοχος ο μοναχός θά συ-

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ρωμ. ιγ' 11 - ιδ' 4)

Ἡ ἡμέρα τῆς σωτηρίας

Ἀδελφοί, νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. Ἡ νῦν προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. Ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. Ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσημιόμως περιπατήσωμεν, μὴ κόμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, **μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ**, ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιήσθε εἰς ἐπιθυμίας. Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. Ὅς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. Ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενεῖτω, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω· ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. Σὺ τίς εἶ ὁ κρινῶν ἀλλότριον οἰκέτην; **Τῷ ἰδίῳ Κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθίσεται δέ· δυνατὸς γὰρ ἐστὶν ὁ Θεὸς στήσαι αὐτόν.**

μπληρώσει πὼς εἶναι «δεινὸν πάθος καὶ διαβολικὸν καὶ δυσίατον». Ὁ Χρυσόστομος θά σημειώσει πὼς εἶναι πάθος ἀναίσχυντο καὶ θρασύ «κἂν μυριάκις ἐπιστομισθῇ, μυριάκις ἐφίσταται πάλιν». Μάλιστα ἐπικαλεῖται καὶ ἓνα χωρίο τοῦ βιβλίου ἄσμα ἀσμάτων· «σκληρὸς ὡς ἄδης ζῆλος» (κεφ.8,6), δηλ. ἡ ζηλοτυπία εἶναι σκληρὴ σάν τὸν Ἄδην.

Πὼς ἐνεργεῖ ἡ ζηλοτυπία;

Ἐὰς ἀφήσουμε τὸ Μέγα Βασίλειο σὲ μιά ὁμιλία του γιὰ τὸ φθόνον νὰ μᾶς τὰ πεῖ καλύτερα. Ὁ φθονερός ἠλυπεῖται γιὰ τὴν εὐτυχία τοῦ πλησίον, γιὰ τὰ χρήματα, πλοῦτη καὶ ἀγαθὰ του. Ἡ ἀνδρεία καὶ ἡ ὁμορφία τοῦ ἄλλου, τὰ προτερήματα καὶ τὰ πνευματικὰ του χαρίσματα γίνονται αἰτίες φθόνου γιὰ τὸ ζῆλοτυπο. Ὅλα αὐτὰ εἶναι πληγές καὶ τραύματα, πού τὸν κτυποῦν κατάκαρδα (Ταῦτα πάντα πληγαὶ καὶ τραύματα, μέσον αὐτοῦ τύποντα τὴν καρδίαν). Ἕνα ἄλλο σύμπτωμα τοῦ φθόνου εἶναι πὼς ὁ φθονερός δὲν μπορεῖ νὰ ἀποκαλύψει καὶ νὰ ἐκφράσει τὴν ἀρρώστια του. Μπορεῖ νὰ καίγεται, νὰ εἶναι κατηφής καὶ νὰ ντρέπεται νὰ ἐκφράσει αὐτὸ πού τὸν βασανίζει. Τὸ φάρμακο τοῦ φθονεροῦ εἶναι νὰ δεῖ τὸν φθονούμενον νὰ καταρρέει. Εἰρηνεύει, ὅταν δεῖ τὸν ἄλλο νὰ κλαίει καὶ νὰ πενθεῖ. Ὁ φθονερός διαστρέφει τὴν πραγματικότητα. Π.χ. τὸν γενναῖο τὸν ὀνομάζει θρασύ. Τὸν σώφρονα ἀναίσθητο, τὸν σκληρὸ τὸν λέγει δίκαιο, τὸν φρόνιμο κακοῦργο, τὸν ἐλεύθερο ἄσωτο, τὸν οἰκονόμο τσιγκούνη. Προσπαθεῖ νὰ διαστρέψει τὰ εἶδη τῆς ἀρετῆς μὲ τὰ ἀντίθετα τῆς κακίας.

Ἡ θεραπεία τοῦ πάθους

Πρῶτα-πρῶτα οἱ Πατέρες μᾶς προτρέπουν νὰ μὴ φθονοῦμε τὰ ἀγαθὰ πού δέ θά ἀφαιρεθοῦν ἀπὸ μᾶς. Μετὰ νὰ μὴν ἐρεθίζουμε τοὺς φθονερούς. Λέγει καὶ ὁ Σολομών· «Τῷ ἀνδρὶ ὁ ζῆλος παρά τοῦ ἐταίρου αὐτοῦ» (Ἐκκλ.4,4). Ἕνας ἄλλος τρόπος εἶναι νὰ χαίρεσαι μὲ αὐτὰ πού χαίρεται ὁ φθονερός καὶ νὰ ἠλυπᾶσαι μὲ αὐτὰ πού ἠλυπᾶται. «Χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων» (Ρωμ. 12, 15). Συμμετέχοντας στὶς χαρὲς καὶ στὶς ἠλύπες τοῦ φθονεροῦ, πιὸ εὐκόη

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, τώρα εἶναι πλησιέστερα σ' ἐμᾶς ἡ σωτηρία παρά τότε πού ἐπιστέψαμε. Ἡ νύχτα ἐπροχώρησε· ἡ ἡμέρα ἐπλησίασε. Ἄς πετάξουμε λοιπόν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καί ἄς ὀπλισθοῦμε μέ τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. Ἄς εἶναι ἡ συμπεριφορά μας σεμνή, ὅπως ὅταν εἶναι ἡμέρα, ὄχι συμπόσια καί μεθύσια, ὄχι ἀκολασίες καί ἀσέλγειες, **ὄχι ἐριδες καί ζηλοτυπίες**, ἀλλ' ἐνδυθῆτε τόν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν καί μή φροντίζετε διά τήν σάρκα διά νά ικανοποιήσετε τās ἐπιθυμίας τῆς. Ἐκεῖνον πού εἶναι ἀσθενής κατά τήν πίστιν, νά τόν δέξεσθε, ἀλλ' ὄχι διά συζητήσεις γνωμῶν. Ὁ ἕνας πιστεύει ὅτι ἐπιτρέπεται νά φάγῃ ἀπό ὅλα, ἀλλ' ὁ ἀσθενής τρώγει λάχανα. Ἐκεῖνος πού τρώγει, ἄς μή περιφρονῆ ἐκεῖνον πού δέν τρώγει, καί ἐκεῖνος πού δέν τρώγει, ἄς μή κρίνῃ ἐκεῖνον πού τρώγει, διότι ὁ Θεός τόν ἔχει δεχθῆ. Ποιός εἶσαι σύ πού κρίνεις ξένον ὑπηρέτην; Τό ἄν θά σταθῆ ἢ θά πέσῃ ἀφορᾷ τόν δικόν του κύριον, θά σταθῆ ὁμως, διότι ὁ Θεός ἔχει τήν δύναμιν νά τόν κάνῃ νά σταθῆ.

(*Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλια, Ἀρχιμ. Εὐδ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀθιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ*).

μᾶς παραδέχεται καί λιγότερο φθονεῖ.

Φθόνο ὄλοι ἔχουμε, ἀλλῆλᾶ νά μάθουμε νά τόν ποημοῦμε. Ὁ φθόνος «ἄπτεται καί τῶν ἀρίστων», δηλ. ἀκουμπάει καί τοὺς τέλειους, λῆγει ἕνας ἅγιος, γι' αὐτό χρειάζεται νά τόν ποημᾶμε. Ἐάν σκεφθοῦμε ποιόν ζηλεύουμε, βλῆνουμε πῶς ζηλεύουμε τοὺς οἰκείους μας. Δέν ζηλεύουμε αὐτόν πού εἶναι στήν Ἀφρική, ἀλλῆλᾶ τόν συμπατριώτη μας, τό γείτονά μας, τοὺς συνεπαγγελματίες μας, τοὺς οἰκείους μας, τοὺς συνομιλήκους μας, τοὺς συγγενεῖς μας, τοὺς φίλους μας, τὰ ἀδέλφια μας. Ὁ φθόνος εἶναι ἀρρώστια τῆς φιλίας. Αὐτό εἶναι παράλογο. Βασανίζουμε τόν ἑαυτό μας μέ τό φθόνο. Ἐπενεργοῦν οἱ μισάνθρωποι δαίμονες στοὺς φθονερούς. Ἡ βασκανία αὐτό εἶναι. Μερικοί ἄνθρωποι γίνονται ὄργανα τοῦ διαβόλου καί ἐπενεργοῦν στοὺς ἄλλους. Φθείρεται ἡ ὑγεία μας. Ἀλλοιώνεται τό πρόσωπό μας, γίνεται σκληρό, σκοτεινό. Δέν ἀξίζει τόν κόπο νά φθονοῦμε καί νά καταστρεφόμαστε. Ἄς ποημήσουμε δυνατά τό φοβερό αὐτό πάθος. Ἀμήν.

† Ὁ Ἐδέσ. Ἰω.

13 Μαρτίου 2005: ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ

ἐν ἡ ἀνάμνησιν ποιούμεθα τῆς ἀπό τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς ἐξορίας τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ. Πουπλίου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν ἱερομ. († β' αἰ.), ἀνακομιδῆ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου Νικηφόρου πατριάρχου Κων/πόλεως († 846).

Ἦχος: πλ. δ' – Ἐωθινόν: Η' – Ἀπόστ.: Ρωμ. 1γ' 11 - 1δ' 4 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ζ' 14-21.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 20 Μαρτίου, Α' Τῶν Νηστειῶν (Τῆς Ὁρθοδοξίας).

Ἀπόστολος: Ἐβρ. 1α' 24-26, 32-40 – Εὐαγγέλιον: Ἰωάν. α' 44-52.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ (β)

Ἡ Ἐκκλησία δίδαξε πολύ καθαρά ὅτι στίς ἅγιες εἰκόνες ἀποδίδουμε ὄχι λατρευτική ἀλλά τιμητική προσκύνηση καί ὅτι ἡ τιμή πρὸς τὴν εἰκόνα «ἐπὶ τὸ πρωτότυπον ἀναβαίνει». Δηλαδή ὅτι τιμᾶμε ὄχι τὸ ὑλικὸ τῆς εἰκόνας ἀλλὰ τὸ πρόσωπο πού εἰκονίζει. Ὁ εἰκονισμὸς ἑνὸς ἁγίου προσώπου μᾶς δίδει ἀφορμὴ νὰ ἀναθουῦμε στὸ πρόσωπό του, στὴν πραγματικὴ παρουσία του μέσα στὴν Ἐκκλησία ὡς μέλους ζωντανοῦ τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ καί «ἀναθεωροῦντες αὐτοῦ τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς» νὰ μιμηθούμε τὴν πίστη του, σύμφωνα μὲ τὴν παραγγελία τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Αὐτὰ δίδαξε ἡ Ἐκκλησία.

Ἀλλὰ γιατί εἰκονίζουμε τὸ Χριστό; Τί ἐπιδιώκουμε μὲ αὐτό; Ἡ Ἐκκλησία ἱστοροῦσα τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ κηρύττει μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ τὴν ἐνανθρώπιση τοῦ Θεοῦ. Μποροῦμε νὰ εἰκονίσουμε τὸ Χριστό διότι «ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καί ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν καί ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ» (Ἰωάν. α΄ 14). Ἄν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δὲν εἶχε σαρκωθεῖ δὲν θὰ μπορούσε καί νὰ εἰκονισθεῖ. Τώρα ὁ εἰκονισμὸς του εἶναι ἓνα διαρκές, ἄφωνο ἀλλὰ καί τόσο εὐγλωττο κήρυγμα τῆς ἐνανθρωπήσεώς Του. Ὅχι μόνο, λοιπόν, δὲν εἶναι ἀντίθετη στὴ Γραφή ἡ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἀλλὰ εἶναι μιὰ πολὺ δυνατὴ ἔκφραση τῆς ἀληθείας Της γιὰ τὴ σάρκωση τοῦ Λόγου.

Καί οἱ εἰκόνες τῆς Παναγίας καί τῶν Ἀγίων τί μπορεῖ νὰ σημαίνουν; Ὁ Λόγος ἐγένετο σὰρξ, ὁ Θεὸς ἔγινε ἄνθρωπος, γιὰ νὰ θεωθεῖ ὁ ἄνθρωπος, γιὰ νὰ μπορέσει νὰ γίνῃ «θείας φύσεως κοινωνός». Οἱ εἰκόνες τῆς Παναγίας καί τῶν Ἀγίων ἐπιβεβαιώνουν ὅτι ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ θεωθεῖ, ὅτι ἡ θέωση καί ἡ μετοχή στὴ ζωὴ τοῦ Θεοῦ ἔγινε πραγματικότητα στὰ συγκεκριμένα αὐτὰ πρόσωπα καί αὐτὸ στηρίζει καί τὸν κάθε πιστὸ στὸν ἀγώνα του γιὰ τὴ δική του θέωση.

Ἀρχιμ. Π. Ἰ.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΠΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προνεγίται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στὴν ὁποία περιστασιακῶς θὰ χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θὰ ὀμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καί ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στὸν Ἱ. Προσκυνηματικὸ Ναὸ Ἁγίας Βαρβάρας στὸν ὁμώνυμο Δῆμο Ἀττικῆς. Προνεγίται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καί ὀμιλεῖ ἓνας ἀπὸ τοὺς Ἑφημερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῦ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μὲσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>